

Ενδεικτικές δραστηριότητες επέκτασης για τη θεματική ενότητα «Πόλη και περιαστικό δασος»

Σημαντική σημείωση προς τους/τις εκπαιδευτικούς:

Οι πιο κάτω δραστηριότητες είναι απλές ιδέες που μπορείτε να εφαρμόσετε στο σχολείο μαζί με τους/τις μαθητές/μαθήτριες σας για επέκταση και συνέχιση του προγράμματος, στο οποίο συμμετείχατε μέσα στο σχολείο.

Οι δραστηριότητες που προτείνονται σκοπό έχουν να βοηθήσουν τον/την εκπαιδευτικό να αναπτύξει τις δικές του/της εργασίες και δραστηριότητες, σε σχέση πάντα με το πρόγραμμα στο οποίο συμμετείχε με τους μαθητές και τις μαθήτριες, λαμβάνοντας, όμως, υπόψη τις ειδικές τοπικές συνθήκες του σχολείου του, καθώς επίσης και το ηλικιακό επίπεδο και ενδιαφέρον των μαθητών/μαθητριών.

Για την καλύτερη επέκταση των προγραμμάτων στα πλαίσια της σχολικής μονάδας, είναι σημαντικό ο/η εκπαιδευτικός να λάβει υπόψη του/της τα πιο κάτω:

1. Συστήνεται αξιοποίηση και μεταφορά των εμπειριών που απέκτησαν οι μαθητές/μαθήτριες κατά τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα, στις δραστηριότητες επέκτασης στο σχολείο,
2. Στις δραστηριότητες επέκτασης που θα ανατεθούν από τον/την εκπαιδευτικό στην τάξη, θα πρέπει να αξιοποιηθούν διάφορα μαθήματα και να καλυφθούν διάφορες πτυχές του θέματος που μελέτησαν οι μαθητές/μαθήτριες μέσα από το πρόγραμμα που συμμετείχαν,
3. Συστήνεται δραστηριοποίηση στην τοπική κοινότητα και αξιοποίησή της ως βασικού εκπαιδευτικού μαθησιακού εργαλείου,
4. Συστήνεται ο προσανατολισμός και η έμφαση του/της εκπαιδευτικού στην ανάπτυξη της δημιουργικότητας, της φαντασίας και του ενδιαφέροντος των μαθητών/μαθητριών για τα περιβαλλοντικά ζητήματα.

Δραστηριότητες:

- Αλφαβητάρι της βιοποικιλότητας: Οι μαθητές/μαθήτριες κάνουν μια περιήγηση στην αυλή του σχολείου ή στη γειτονιά τους, καταγράφουν τους ζωντανούς οργανισμούς που συναντούν (χλωρίδα και πανίδα) και κατασκευάζουν το δικό τους αλφαβητάρι για τη βιοποικιλότητα της γειτονιάς τους.
- Δημιουργία λαχανόκηπου στην αυλή του σχολείου. Αναμένεται ότι θα έχουν την ευθύνη της φροντίδας του και στο τέλος θα μπορούν να απολαύσουν όλοι μαζί τους καρπούς ή τα λαχανικά. Κατά τη διάρκεια της χρονιάς μπορούν να συλλέξουν υλικό για τρόπους βιολογικής καλλιέργειας, για φυσικούς τρόπους απομάκρυνσης των εντόμων, για συμβιωτικές καλλιέργειες, για τα θετικά στοιχεία της μη εντατικής γεωργίας για το περιβάλλον και για τον άνθρωπο,

καθώς και για τις επιπτώσεις που προκύπτουν από την εντατική γεωργία, τη χρήση λιπασμάτων και εντομοκτόνων στο περιβάλλον και στην ανθρώπινη υγεία. Ανάλογα, μπορεί στην αυλή του σχολείου να δημιουργηθεί βοτανικός κήπος.

- Κατασκευή φωλιών για πουλιά ή νυχτερίδες. Οι μαθητές/μαθήτριες μπορούν να κατασκευάσουν φωλιά πουλιών ή νυχτερίδων κόβοντας μια τρύπα διαμέτρου 5cm πάνω σε κουτί παπουτσιών και αναρτώντας το κουτί σε δέντρο. Ακολούθως μελετούν τα απομεινάρια των πουλιών/νυχτερίδων ή παρακολουθούν τη φωλιά για να εξαγάγουν συμπεράσματα σχετικά με τις συμπεριφορές και τις διατροφικές συνήθειες των αντίστοιχων ειδών. Με τη βοήθεια επιπρόσθετων πηγών (διαδίκτυο, εγκυκλοπαίδειες, κλείδες) οι μαθητές/μαθήτριες μπορούν να συλλέξουν πληροφορίες και να παρουσιάσουν τα πουλιά ή τις νυχτερίδες που θα φωλιάσουν στο υπόλοιπο σχολείο. Με τον τρόπο αυτό θα έχουν την ευκαιρία να μελετήσουν είδη από την πανίδα της περιοχής τους.
- Κατασκευή γραφικής παράστασης με φύλλα: Οι μαθητές/μαθήτριες μπορούν να μαζέψουν ένα φύλλο από κάθε φυτό της αυλής του σχολείου ή να χωρίσουν την αυλή σε τμήματα και να μαζέψουν από κάθε περιοχή ένα φύλλο από τα φυτά που συναντώνται σε αυτήν. Τοποθετώντας τα φύλλα σε γραμμές ανάλογα με το είδος τους μπορούν να κατασκευάσουν μια γραφική παράσταση που να απεικονίζει πόσα φυτά από το κάθε είδος υπάρχουν στην αντίστοιχη περιοχή. Γίνεται εισαγωγή της έννοιας της βιοποικιλότητας και εντοπίζονται οι σχέσεις αλληλεξάρτησης μεταξύ των ζωντανών οργανισμών που ζουν στην περιοχή.

Δημιουργία μονοπατιού της φύσης στην αυλή του σχολείου: Οι μαθητές/μαθήτριες επιλέγουν ένα τμήμα της αυλής του σχολείου και δημιουργούν ένα μονοπάτι της φύσης με τοπικά φυτά. Τοποθετούν καρτέλες σε επιλεγμένα είδη φυτών και έχουν την ευθύνη της περιποίησής τους.

- Κατασκευή οδηγού για τοπιοτέχνηση βοτανικού κήπου στην περιοχή του σχολείου. Οι μαθητές/μαθήτριες μελετούν τους αβιοτικούς παράγοντες που επικρατούν στην περιοχή του σχολείου (θερμοκρασία ατμόσφαιρα, έδαφος, καιρικές συνθήκες, σύσταση εδάφους, υδάτινοι πόροι κ.λπ.). Μελετούν, επίσης, υλικό από πηγές όσον αφορά στην κυπριακή χλωρίδα και καταλήγουν σε κάποια είδη φυτών που θα ήθελαν να συμπεριλάβουν στον κήπο. Τα κριτήρια επιλογής των φυτών θα πρέπει να καθοριστούν εκ των προτέρων. Τέτοια κριτήρια μπορεί να αφορούν στις μειωμένες απαιτήσεις των φυτών για νερό, τη συμπερίληψη φυτών από διάφορα επίπεδα βλάστησης, τη συμπερίληψη ενός ενδημικού φυτού κ.λπ. Στη συνέχεια, οι μαθητές/μαθήτριες συντάσσουν τον οδηγό κατασκευής του βοτανικού κήπου, ο οποίος θα πρέπει να περιλαμβάνει διάγραμμα (κάτοψη) του κήπου, καθώς και παρουσίαση φυτών που προτείνονται με σχετικές οδηγίες φύτευσης και συντήρησης. Με τη βοήθεια των τοπικών αρχών, οι μαθητές/μαθήτριες μπορούν να υλοποιήσουν μέρος των εισηγήσεών τους. Η ίδια εργασία μπορεί να γίνει εναλλακτικά χρησιμοποιώντας αποκλειστικά αρωματικά φυτά και να μελετηθούν οι χρήσεις και τα προϊόντα που παράγονται από τα φυτά αυτά.

- Τα αρωματικά φυτά από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα. Οι μαθητές/μαθήτριες μπορούν να συλλέξουν υλικό που σχετίζεται με τη χρήση των αρωματικών φυτών από την αρχαιότητα μέχρι τις μέρες μας και να παρουσιάσουν τις πληροφορίες τους σε ένα λεύκωμα ή σε μία παρουσίαση στον ηλεκτρονικό υπολογιστή. Ακολούθως, ανά ομάδες, μπορούν να αναλάβουν την παρουσίαση κάποιων από τα φυτά αυτά και των παραγόμενων προϊόντων τους στην ολομέλεια της τάξης.

